

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเรื่อง ประชากรตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 120 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้งหมด 120 โรงเรียน โดยแบ่งออกเป็น 7 จังหวัด ดังนี้ จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง ตราด นครนายก และปราจีนบุรี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) แบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) และแบบปลายเปิด (open ended) แบ่งเป็น 4 ตอนคือ

- ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียน
- ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการจัดดำเนินงานสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหาร อันประกอบด้วยกิจกรรมการจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพ 10 ด้านได้แก่ ลักษณะที่ตั้งและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน อาคารเรียนและอาคารประกอบ ห้องเรียนและเครื่องใช้ในห้องเรียน การระบายอากาศและแสงสว่างในห้องเรียน น้ำดื่ม น้ำใช้ การกำจัดขยะมูลฝอยและน้ำโสโครก ส้วมและที่ปัสสาวะ สนามสรีดิกภาพภายในโรงเรียน และสุขภาพจิตในโรงเรียน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะและความคิด เห็นเพิ่มเติม

วิธีสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนจากหนังสือ เอกสาร ผลงานวิจัย บทความ ตลอดจนวารสารต่าง ๆ
2. ศึกษาหน้าที่ ความรับผิดชอบ ลักษณะงานที่ปฏิบัติของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อการจัดดำเนินงานทางด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
3. ศึกษามาตรฐานขั้นต่ำของงานสุขศึกษาในสถานศึกษา และคู่มือปฏิบัติงานสุขศึกษา ในสถานศึกษาของคณะกรรมการสุขภาพการศึกษาแห่งชาติ ในคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ
4. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหา เกี่ยวกับการบริหารงานด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียน ตามที่คณะกรรมการสุขภาพการศึกษาแห่งชาติ ในคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติกำหนดไว้
5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจทาน ปรับปรุง แก้ไข
6. นำแบบสอบถามไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity) โดยนำแบบสอบถามไปปรึกษา ขอคำแนะนำและความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสุขศึกษา และด้านการจัดสิ่งแวดล้อม จำนวน 9 ท่าน เพื่อปรับปรุงแก้ไข เครื่องมือให้ถูกต้องและเหมาะสม
7. ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามโดยผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา
8. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try-out) กับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 20 คน จากนั้นนำมาหาค่าความเที่ยง (reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้วิธีโคแอฟฟิเชียน แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาช (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในส่วนของสภาพที่เป็นจริงเท่ากับ 0.94 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในส่วนของสภาพที่คาดหวังเท่ากับ 0.92

๑. นำแบบสอบถามแต่ละข้อมาพิจารณาตามคำแนะนำของผู้ตอบแบบสอบถาม แล้วปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้เหมาะสม และนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังสำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 12
2. ศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 12 ออกหนังสือถึงผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ หรือครูใหญ่ โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 12 ทั้ง 7 จังหวัด เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืน
3. ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามกลับคืนจากสำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 12 โดยส่งแบบสอบถามไปเมื่อวันที่ 24 มกราคม 2529 ทั้งสิ้นจำนวน 120 ฉบับ ได้รับเป็นแบบสอบถามคืนมาวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2529 เป็นฉบับที่สมบูรณ์สำหรับใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน 99 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.50

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย
2. นำข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียนมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย
3. นำข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนดำเนินการดังนี้

3.1 คำนวณหาค่ามัชฌิม เลขคณิต (Mean) ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนทั้งสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง ในแต่ละข้อ

3.2 ทหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของข้อ คำตอบแต่ละข้อ เพื่อพิจารณาการกระจายของความคิดเห็นของผู้บริหาร

กำหนดค่าคะแนนจากแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 5 อันดับดังนี้

สภาพสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในระดับดีมาก	เท่ากับ 4	คะแนน
สภาพสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในระดับดี	เท่ากับ 3	คะแนน
สภาพสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในระดับดีพอใช้	เท่ากับ 2	คะแนน
สภาพสิ่งแวดล้อมที่ต้องแก้ไข	เท่ากับ 1	คะแนน
สภาพสิ่งแวดล้อมที่ยังไม่ได้จัดทำเลย	เท่ากับ 0	คะแนน

และแปลความหมายของค่ามัชฌิม เลขคณิตตาม เกณฑ์ที่แบ่งออกเป็นระดับต่าง ๆ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.00	สภาพแวดล้อมอยู่ในระดับดีมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49	สภาพแวดล้อมอยู่ในระดับดี
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49	สภาพแวดล้อมอยู่ในระดับดีพอใช้
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.01 - 1.49	สภาพแวดล้อมอยู่ในระดับที่ต้องแก้ไข
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.00 - 0.00	สภาพแวดล้อมอยู่ในระดับที่ยังไม่ได้จัดทำเลย

3.3 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนของสภาพที่เป็นจริงกับคะแนน
ของสภาพที่คาดหวัง เกี่ยวกับการดำเนินงานสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของ
ผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งวิเคราะห์โดยการทดสอบค่า "ที" (t-test) แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง
ประกอบคำบรรยาย

4. แบบสอบถามตอนที่ 4 เกี่ยวกับข้อ เสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหาร
โรงเรียนต่อการจัดและดำเนินงานสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียน ผู้วิจัยใช้วิธีการรวบรวม
แล้วนำมาเรียบเรียงประกอบการอภิปราย